

Bliv pædagogisk assistent

Sådan tager du uddannelsen

Indhold

Bliv pædagogisk assistent	3
Hvad kan den pædagogiske assistent?	4
Sådan kan den pædagogiske assistent arbejde	5
Fagene på den pædagogiske assistentuddannelse	7
Den pædagogiske assistent på forskellige områder	8
Uddannelsens 3 delforløb	9
Så lang tid tager uddannelsen til pædagogisk assistent	10
Uddannelsesforløb for voksne over 25 år	10
Uddannelsesforløb for unge under 25 år	10
Får jeg løn under uddannelsen?	12
Kan jeg søge om orlov fra mit arbejde?	12
Lønniveau for pædagogisk personale på dagtilbudsområdet	12
Hvorfor skal du tage uddannelsen	13
Hvordan kommer jeg i gang?	14
Kan jeg få hjælp, hvis jeg har svært ved at læse og skrive?	15

Politisk ansvarlig: Kim Henriksen og Joan Lindskov

Redaktion: Cæcilie Saul og Cecilie Frühstück

Illustration: Colourbox.com og Istock.com

Produktion: Grafisk Team/TG

PA_Bliv pædagogisk assistent_2024_A4_08012024

Bliv pædagogisk assistent

Vil du gerne arbejde med børn, unge og voksnes trivsel og udvikling? Eller gør du det allerede og vil gerne have en uddannelse?

I denne folder kan du læse om, hvad pædagogiske assistenter lærer på uddannelsen, og hvilke fag de har. Der gives eksempler på, hvordan pædagogiske assistenter kan sætte deres kompetencer fra uddannelsen i spil i samarbejde med deres kolleger på børneområdet 0-6 år, skole- og fritidsområdet, det specialiserede socialområde og ældreområdet.

Citat

Leder om uddannelsen til pædagogisk assistent

Relationskompetence og refleksion er bærende for den pædagogiske praksis, og jo flere medarbejdere vi har, der arbejder på at mestre disse kompetencer, jo større kvalitet sikrer vi i det pædagogiske arbejde.

Hvad kan den pædagogiske assistent?

1

Teoretisk fundament

Den pædagogiske assistent anvender og omsætter sin viden om pædagogik, psykologi, bevægelse og idræt, til aktiviteter tilpasset målgruppen. Teorien omfatter også natur og udeliv, kulturelle udtryksformer og digital kultur samt sundhed i den pædagogiske praksis. De obligatoriske fag kan kombineres med yderligere specialisering efter eget valg.

Uddannelsen bygger på vekselvirkning mellem teori og praksis, hvor eleven afprøver og udvikler sine kompetencer i en praktisk kontekst i oplæringsperioderne (tidl. benævnt praktik). Elever med godskrivning for oplæringen – EUV1-elever – kobler teorien på deres eksisterende praksis-erfaring.

Den pædagogiske assistent har med sin viden om pædagogik, psykologi, kommunikation, kultur- og samfundsforhold kompetencerne til at indgå i sikring og udvikling af den pædagogiske kvalitet. Den pædagogiske assistent er klædt på til at arbejde med børn, unge og voksne i udsatte positioner og mistrivsel, da uddannelsen både dækker det almene og specialiserede område.

2

Relationsdannelse

Den pædagogiske assistent skaber og understøtter bevidst relationer med den enkelte og i fællesskabet via nærvær, omsorg og tryghed. Den pædagogiske assistent reflekterer på baggrund af observation og analyse over sit professionelle ansvar og rolle og indgår i udvikling og tilpasning af de sociale og pædagogiske fællesskaber.

3

Pædagogisk aktivitet

Den pædagogiske assistent mestrer at motivere målgruppen i det fællesskab og pædagogiske rum, som aktiviteten danner. Samspillet med målgruppen står helt centralt i den pædagogiske assistents hverdag.

Den pædagogiske assistent udvikler, tilrettelægger og gennemfører differentierede, fagligt velbegrundede aktiviteter med individet og fællesskabet i centrum. Den pædagogiske assistent bidrager – uanset målgruppen – til sikring af den faglige kvalitet i det pædagogiske arbejde.

4

Kommunikation, samarbejde og etik

Den pædagogiske assistent kommunikerer professionelt og respektfuldt med målgruppen, pårørende og kolleger. I samarbejdet indgår den pædagogiske assistent i den professionelle dialog med indsigt og empati til at forebygge og løse konflikter etisk og kompetent.

Citat

Leder om uddannelsen til pædagogisk assistent

Efter pædagogisk assistentuddannelse tager Anna nu del i det pædagogiske arbejde, blander sig i snakken på personalemøderne og taler lige så meget med om vigtigheden af den anerkendende tilgang og betydningen af tilknytning som pædagogerne.

Sådan kan den pædagogiske assistent arbejde

Den pædagogiske assistentuddannelse kvalificerer til hele det pædagogiske arbejdsmarked. Her ses eksempler på, hvordan den pædagogiske assistent arbejder på forskellige velfærdsområder. Listen er ikke udtømmende og eksemplerne for et område kan sagtens overføres til andre områder.

1 På 0-6-årsområdet – dagpleje og daginstitutioner

Den pædagogiske assistent kan arbejde med at skabe differentierede lege- og læringsmiljøer i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan og det pædagogiske grundlag. Her er deres grundkompetencer at skabe leg, sproglig udvikling, matematisk opmærksomhed, udeliv og oplevelser i naturen, digital dannelse, lave drama, fysiske aktiviteter, arbejde med kulturelle udtryksformer samt det pædagogiske måltid. Den pædagogiske assistent kan med afsæt i sit teoretiske fundament være med til at opspore børn i mistrivsel, se børnenes ressourcer i samarbejde med kolleger og igangsætte indsatser i børnefællesskabet, der kan øge trivslen.

2 På skole- og fritidsområdet

Den pædagogiske assistent arbejder både i skole, mellemformer og SFO/fritidshjem/klub.

Den pædagogiske assistent kan med udgangspunkt i Fælles Mål igangsætte pædagogiske aktiviteter, som er fagligt begrundede og medvirker til at støtte og udfordre barnet i hverdagen. Med sine faglige kompetencer fra uddannelsen kan den pædagogiske assistent planlægge og gennemføre aktiviteter, der skaber en mere varieret skoledag med bl.a. idræt og bevægelse. Den pædagogiske assistent kan desuden kommunikere professionelt med kolleger og forældre om barnets trivsel, udvikling og læring.

3 På det specialiserede socialområde

Den pædagogiske assistent understøtter struktur i hverdagen for borgere på det specialiserede socialområde og udvikler aktiviteter, der passer til målgruppen og de individuelle handleplaner. Den pædagogiske assistent kan arbejde i feltet mellem rehabilitering og rehabilitering i forhold til den enkelte borgers specifikke funktionsevne, tilstand og behov. Og den pædagogiske assistent kan etablere og indgå i omsorgsfulde relationer og interaktioner med målgruppen.

4 På ældreområdet

Den pædagogiske assistent kan indgå i og skabe relationer, som sikrer borgerens behov for nærvær, pårørerendesamarbejde, personcentreret omsorg og tryghed. Den pædagogiske assistent igangsætter aktiviteter, der understøtter fællesskab, bevægelse og livskvalitet i samarbejde med andre relevante faggrupper. Og den pædagogiske assistent kan lave faglige iagttagelser, som bidrager til at kvalificere og dokumentere de pædagogiske indsatser målrettet den enkelte borger og dennes særlige behov.

Citat

Pædagogisk assistent
om uddannelsen

Den pædagogiske assistent-uddannelse har gjort, at jeg føler, at jeg er på lige fod med mine andre kolleger, og at jeg rent fagligt også kan være med.

Fagene på den pædagogiske assistentuddannelse

Almene fag

- Dansk C
- Samfundsfag C
- Engelsk – valgfag – niveau E, D eller C

Obligatoriske uddannelsesspecifikke fag

- Pædagogik
- Psykologi i den pædagogiske praksis
- Kommunikation i den pædagogiske praksis
- Sundhed i den pædagogiske praksis
- Bevægelse og idræt
- Natur og udeliv
- Digital kultur
- Kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske praksis
- Arbejdsmiljø og ergonomi

Valgfri uddannelsesspecifikke fag

- Børn i udsatte positioner i dagtilbud
- Specialpædagogiske metoder
- Medicinhåndtering
- Rytmik, bevægelse og kroppens udtryksformer
- Det pædagogiske måltid og sundhed
- Digital pædagogisk praksis
- Naturen som pædagogisk læringsrum
- Understøttende undervisning
- Trivsel, udvikling, læring + dannelse hos små børn
- Kulturel mangfoldighed i den pædagogiske praksis
- Netværk og lokalsamfund i den pædagogiske praksis

Obligatoriske uddannelsesspecifikke fag

Pædagogik

- Pædagogiske retninger, teorier og metoder og deres anvendelse i arbejdet med målgruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse udgør kernen i faget. Sammenhænge mellem kognition og sproglig udvikling og betydningen for etablering og understøttelse af sprogstimulerende pædagogiske miljøer indgår også.
- Didaktiske modeller og deres anvendelse i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske forløb samt metoder til observation og anvendelse af iagttagelser til justering af den pædagogiske praksis er også omfattet af undervisningen i faget pædagogik.
- Pædagogisk idéhistorie og viden om de lovgivningsmæssige rammer for den pædagogiske praksis indgår i faget og omfatter viden om magtanvendelse, omsorgs-, underretnings-, oplysnings- og tavshedspligt udgør en integreret del af faget bl.a. som grundlag for evnen til at reflektere over etiske dilemmaer.

Psykologi i den pædagogiske praksis

Udviklingspsykologi, socialpsykologi, kognitiv psykologi, tilknytningsteori og -forstyrrelser er fagets kerne. Desuden indgår motivation, psykosociale forståelser af køn, kønsidentitet, gruppedynamik, etnicitet og kulturelle forskelligheder samt udviklingsforstyrrelser og funktionsnedsættelse.

Kommunikation i den pædagogiske praksis

Kommunikationsteori og -metoder, herunder verbal og nonverbal kommunikation, rådgivningsmetoder og -redskaber indgår i faget. Anvendelse af teorien i dokumentation og som grundlag for at indgå i dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, pårørende, familie, kolleger og fagpersoner indgår i undervisningen.

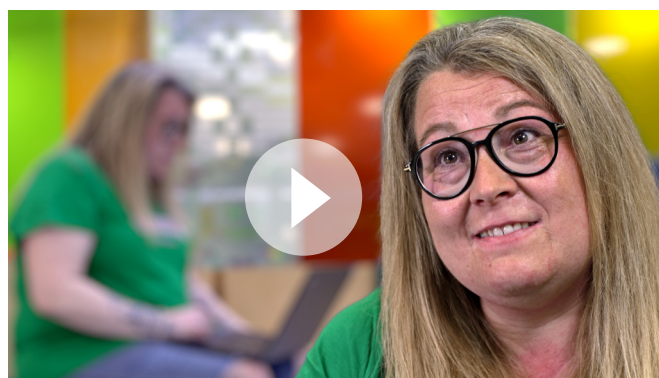
Den pædagogiske assistent på forskellige områder

Skan QR-koden og se, hvordan en pædagogisk assistent arbejder på 3 forskellige områder, og hør om deres erfaringer med uddannelsen.

Dagtilbudsområdet

Dorthe er 46 år, har arbejdet 18 år i vuggestue og børnehave og er i 2023 blevet uddannet pædagogisk assistent. I folkeskolen havde hun en oplevelse af at være dum og klarede kun akkurat at bestå eksamenerne. Først i en alder af 46 fandt hun ud af, at hun er ordblind, og nu har hun lige færdiggjort uddannelsen som pædagogisk assistent med flotte karakterer.

Dagplejeområdet

Lone er 59 år, dagplejer i Kolding kommune gennem 32 år og brænder den dag i dag for sit job. Men tilbage i 2010 var hun nået til et sted i sit arbejdsliv, hvor hun tænkte: Skal jeg være dagplejer resten af mit arbejdsliv? Samtidig opstod muligheden for at tage uddannelsen som pædagogisk assistent. Det gjorde hun, og det har givet hende stor faglig ballast, mere selvsikkerhed samt en masse gode redskaber.

Det specialiserede socialområde

Maria er 32 år og arbejder på bo- og aktivitetstilbuddet for senhjerneskadede i Bogense. Hun blev uddannet pædagogisk assistent i 2013, og uddannelsen har gjort, at hun føler sig på lige fod med sine kolleger. I sit job skal hun give borgerne et meningsfuldt liv, og der kan hun bruge uddannelsen til at skabe livsglæde hos beboerne gennem forskellige aktiviteter.

Uddannelsens 3 delforløb

Den pædagogiske assistent uddannelse er delt op i 3 dele: grundforløb 1, grundforløb 2 og hovedforløb.

Grundforløb 1

Grundforløb 1 er for dig, som begynder på uddannelsen lige efter 9. eller 10. klasse. Du vil blive introduceret til pædagogisk arbejde, samt hvad det vil sige at være pædagogisk assistent. På den måde bliver du afklaret omkring dit valg af uddannelse.

Grundforløb 1 varer 20 uger og foregår på skolen.

Grundforløb 2

På grundforløb 2 begynder du for alvor at tage hul på uddannelsens pædagogiske indhold. Du kommer fx til at lære om udviklingspsykologi, motivationsarbejde, konflikt håndtering og sundhed. Det er også på grundforløb 2, at du lærer førstehjælp.

Grundforløb 2 varer 20 uger og foregår på skolen.

Fakta

Skal jeg have en uddannelsesaftale?

Du skal have en uddannelsesaftale med en arbejdsplads for at få adgang til uddannelsens hovedforløb.

På pædagogisk assistentuddannelsen er uddannelsespladserne til grundforløb 2 fordelt ud til skolerne som såkaldte kvoter. Bliver du ikke tildelt en af skolens kvotepladser, har du mulighed for at selv at finde en arbejdsplads, som du indgår en uddannelsesaftale med for grundforløb 2 **og** hovedforløbet.

Bliver du optaget på uddannelsen på en af kvotepladserne og gennemfører grundforløb 2, så har skolen aftaler med de lokale kommuner om indgåelse af uddannelsesaftale for hovedforløbet.

Hovedforløb

Hovedforløbet består af skiftevis skoleundervisning og praktik. Det gør, at du kan afprøve den teori, som du lærer på skolen, ude i praksis.

På hovedforløbet kommer du fx til at arbejde med forskellige pædagogiske metoder, der kan understøtte trivsel og udvikling. Du kommer til at arbejde indgående med at planlægge, justere og sætte pædagogiske aktiviteter i gang – fx bevægelsesaktiviteter eller kreative aktiviteter inden- og udendørs.

Der er 47 ugers skoleundervisning på hovedforløbet og 52 uger i praktik, som typisk vil være delt op i 2-3 praktikperioder.

Fakta

Realkompetencevurdering

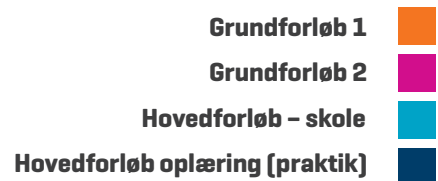
En realkompetencevurdering (RKV) er et overblik over dine praktiske erfaringer og tidligere uddannelse. Formålet med realkompetencevurderingen er at sikre, at du ikke skal lære det samme 2 gange.

Realkompetencevurderingen sker på skolen, som vurderer dine samlede kompetencer i forhold til den pædagogiske assistentuddannelse. På baggrund af realkompetencevurderingen får du måske afkortet dit uddannelsesforløb. Det kan fx være, at du skal kortere tid i praktik, eller at der er skolefag, som du ikke skal følge. Måske har du fx allerede dansk på det krævede niveau, så faget ikke skal være en del af dit uddannelsesforløb.

På den måde afhænger længden af din uddannelse af, hvor meget din uddannelse bliver afkortet på baggrund af din tidligere erfaring eller uddannelse.

Skolen kan hjælpe dig med, hvordan du bliver tilmeldt en realkompetencevurdering.

Så lang tid tager uddannelsen til pædagogisk assistent

Uddannelsen til pædagogisk assistent består af 3 delforløb: grundforløb 1, grundforløb 2 og hovedforløbet – det sidste opdeles i skoleundervisning og oplæring (praktik).

Hvor lang tid det tager at tage uddannelsen afhænger af elevens alder, erhvervs erfaring og evt. anden uddannelse.

Uddannelsesforløb for voksne over 25 år

2 år eller mere relevant erhvervs erfaring fra det pædagogiske område inden for de sidste 4 år (EUV1)

Kun hovedforløb - skole

Maks. 10 måneder

Under 2 års relevant erhvervs erfaring (EUV2/EUV3)

Uddannelsen tages med oplæring. Hvor meget oplæring, vurderes af skolen på baggrund af tidligere erfaring. Mangler eleven et eller flere fag på grundforløb 2, tages de før eleven fortsætter til hovedforløbet.

Maks. 2 år og 7,5 måneder*

* Kan forkortes af relevant uddannelse eller erhvervs erfaring efter realkompetencevurdering

Uddannelsesforløb for unge under 25 år

Uddannelsesstart mindre end 2 år efter folkeskolen

Uddannelsen består af begge grundforløb og hovedforløbets skoleundervisning og oplæring.

3 år og 1,5 måneder

Uddannelsesstart mere end 2 år efter folkeskolen

Uddannelsen startes på grundforløb 2 og fortsætter herefter med hovedforløbets skoleundervisning og oplæring.

Maks. 2 år og 7,5 måneder

EUX-vejen

Det er også muligt at tage uddannelsen til pædagogisk assistent som EUX, der giver dig endnu flere muligheder for at læse videre bagefter.

Tager du uddannelsen som EUX, tager du en uddannelse, der er en kombination af den pædagogiske uddannelse og en gymnasial uddannelse. Derfor skal du have flere skolefag, fx kommunikation og biologi. Skolefagene på EUX gennemføres også på højere niveauer.

4 år

Citat

Pædagogiske assistenter
anbefaler uddannelsen

Det bliver sjovere og mere meningsfyldt at gå på arbejde. Og opkvalificeringen har gjort, at jeg tror mere på mig selv, og de ting jeg måske allerede var god til i forvejen.

Får jeg løn under uddannelsen?

Hvis du er over 18 år, kan du få SU på grundforløb 1 og grundforløb 2. Har du en uddannelsesaftale, som omfatter grundforløb 2, får du elevløn allerede på grundforløb 2.

På hovedforløbet får du elevløn - både når du er i skole, og når du er i praktik.

Er du over 25 år og har relevant erhvervs erfaring, kan du få voksenelevløn. Sætserne for elevløn følger FOA-overenskomsten. Din tillidsrepræsentant eller lokale FOA-afdeling kan hjælpe dig med flere oplysninger.

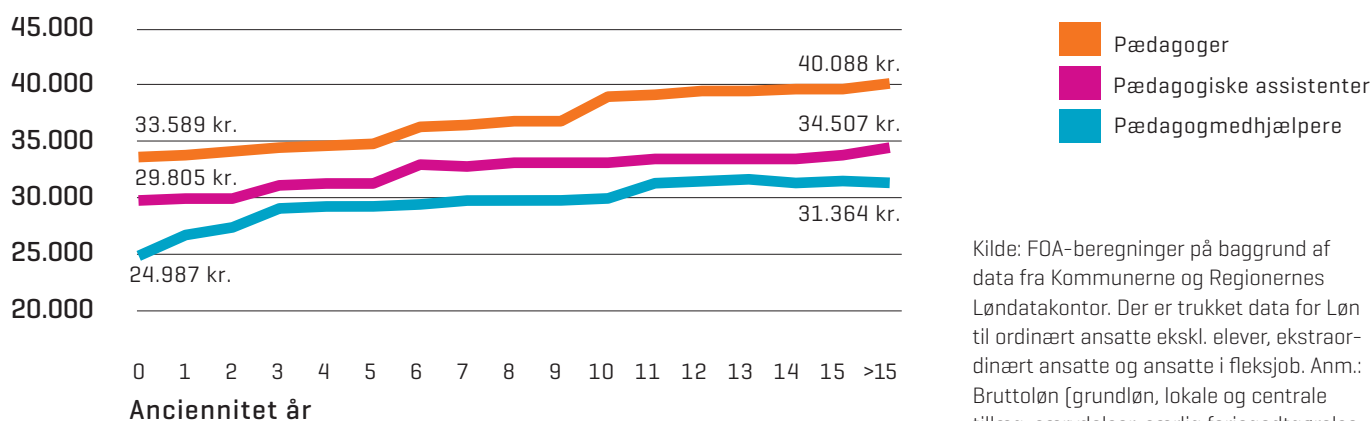
Kan jeg søge om orlov fra mit arbejde?

Du kan søge om orlov fra dit arbejde, hvis du er ansat under en af disse 3 overenskomster: Pædagog-medhjælpere og pædagogiske assistenter, dagplejer eller omsorgspædagogmedhjælper og pædagogiske assistent.

Her har FOA og KL nemlig aftalt, at medarbejdere har mulighed for at søge om orlov fra deres arbejdspladser for at gennemføre uddannelsen til pædagogisk assistent. Din tillidsrepræsentant eller lokale FOA-afdeling kan hjælpe dig med at søge orlov.

Lønniveau for pædagogisk personale på dagtilbudsområdet

Figur 1. Lønniveau for pædagogisk personale på dagtilbudsområdet (gennemsnitsbruttoløn, september 2022)

Kilde: FOA-beregninger på baggrund af data fra Kommunerne og Regionernes Løndatakontor. Der er trukket data for Løn til ordinært ansatte ekskl. elever, ekstraordinært ansatte og ansatte i fleksjob. Anm.: Bruttoløn (grundløn, lokale og centrale tillæg, særydelser, særlig feriegodtgørelse samt pension), september 2022.

Hvorfor skal du tage uddannelsen

Citat Derfor skal du blive pædagogisk assistent

For at blive en bedre udgave af sig selv. En god måde at forandre ting på er at starte med sig selv.

Citat Derfor skal du blive pædagogisk assistent

Fordi det er fantastisk at få puttet en masse faglig viden på det, vi går og gør i dagligdagen.

Citat Derfor skal du blive pædagogisk assistent

For at få mere indflydelse på arbejdet i dagligdagen og det teoretiske på plads, så man kan snakke samme sprog som pædagogerne.

Hvordan kommer jeg i gang?

Vil du have hjælp til at komme i gang eller mere viden om den pædagogiske assistentuddannelse?

Så skal du kontakte din lokale FOA-afdeling eller din tillidsrepræsentant, hvis du allerede arbejder på det pædagogiske område. Læs mere på foa.dk.

Arbejder du som pædagogmedhjælper, så har du måske allerede talt med din leder om muligheden for at blive uddannet til pædagogisk assistent. Hvis ikke, så er det en god idé, at du får talt med din arbejdsplads om muligheden for at blive uddannet.

Din tillidsrepræsentant kan hjælpe dig med at få taget hul på snakken om din uddannelse.

Det vil også være en god idé, at du tidligt i dine overvejelser finder ud af, hvor det nærmeste uddannelsessted er. Det kan din lokale FOA-afdeling være behjælpelig med.

Når du har fundet den nærmeste skole, hvor du kan tage uddannelsen, kan du bede skolen om vejledning, få informationer om uddannelsesstart, realkompetencevurdering mv.

Uddannelsen til pædagogisk assistent udbydes på social- og sundhedsskoler og udvalgte professionshøjskoler. Du kan finde mere information om uddannelsen, og hvordan du kommer i gang på:

- sevu.dk/fevu/paedagogisk-assistent
- ug.dk
- foa.dk

Kan jeg få hjælp, hvis jeg har svært ved at læse og skrive?

Hvis du har svært ved at læse og skrive, kan du kontakte skolens SPS-vejleder. Du kan læse mere om dine muligheder og rettigheder på ordblindhed.dk eller på foa.dk/forbund/temaer/j-o/ordblind.

Du kan også få lavet en gratis ordblindedtest på VUC eller AOF i din kommune. Testen er første skridt på vejen til at få de hjælpemidler, der passer til dit behov.

Citat

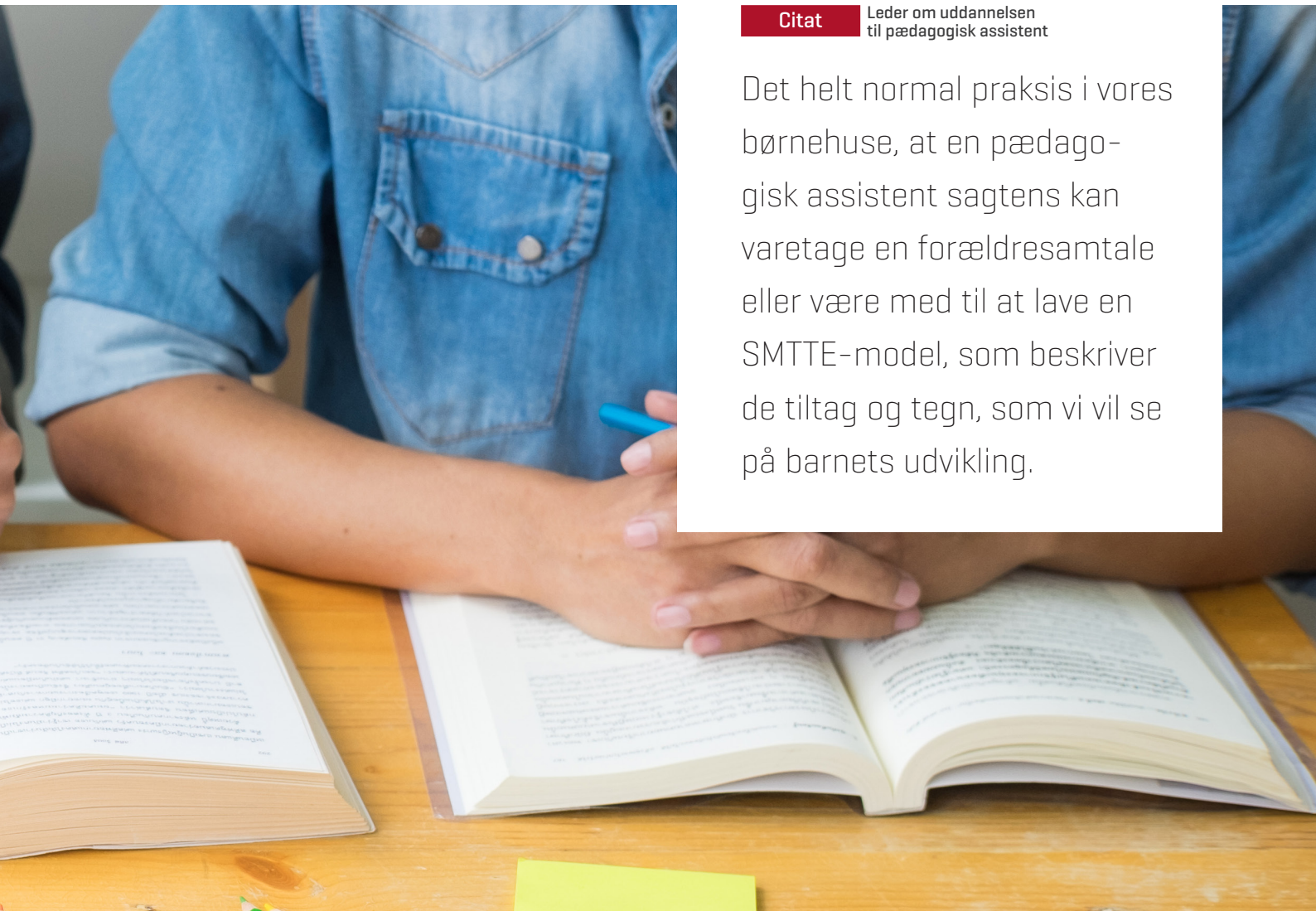
Pædagogisk assistent anbefaler uddannelsen

For egen vindings skyld. Lær mere om teorien bag pædagogikken, vær nysgerrig og bliv dygtigere til at forstå og udføre dit pædagogiske arbejde. Man vokser af det, og får mere mod og selvværd.

Citat

Leder om uddannelsen til pædagogisk assistent

Det helt normal praksis i vores børnehuse, at en pædagogisk assistent sagtens kan varetage en forældresamtale eller være med til at lave en SMTTE-model, som beskriver de tiltag og tegn, som vi vil se på barnets udvikling.

Bliv pædagogisk assistent

Sådan tager du uddannelsen

Der er et stærkt og stigende behov for pædagogisk uddannede ansatte på det almene og specialiserede område for både børn, unge og voksne. En del af løsningen er, at langt flere tager uddannelsen til pædagogisk assistent.

I denne folder kan du få viden om den pædagogiske assistentuddannelse. Du kan læse om, hvad pædagogiske assistenter lærer på uddannelsen, og hvilke fag de har. Der gives eksempler på, hvordan pædagogiske assistenter kan sætte deres kompetencer fra uddannelsen i spil i samarbejde med deres kolleger på børneområdet 0-6 år, skole- og fritidsområdet, det specialiserede socialområde og ældreområdet.

Vidste du

- at medarbejdere over 25 år med 2 års erhvervs erfaring eller mere kan tage erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent på 10 måneder?
- at lønnen til pædagogiske assistenter ligger midt imellem en pædagog og en pædagogmedhjælper på dagtilbudsområdet?

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
foa.dk

Meld dig ind i FOA i dag

 Ring på 80 20 20 30
alle hverdage mellem 8-18

 Meld dig ind på
bliv-medlem.foa.dk/elev

Se dine medlemsfordele her foa.dk/medlemsfordele

Vi glæder os til at byde dig velkommen i FOA